

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 19P/5/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2322200121
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Šefčíková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2022:2322200121.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní pred sudkyňou JUDr. Táňou Šefčíkovou, vo veci osvojenia a starostlivosti súdu o maloleté dieťa: L. U., narodený XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny J., trvale bytom Q. ulica XXX/XX, S., toho času v starostlivosti žiadateľov o predosvojiteľskú starostlivosť, dieťa rodičov: matky - X. U., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. ulica XXX/XX, S., s doručovacou adresou A. XXXX/XX, L., a otca - v rodnom liste neuvedený, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny J. na vyslovenie osvojiteľnosti, obmedzenie rodičovských práv a povinností a ustanovenie opatrovníka maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Vyslovuje sa osvojiteľnosť maloletého dieťaťa.

II. Obmedzuje sa výkon rodičovských práv a povinností matke maloletého dieťaťa, a to právo a povinnosť sústavne a dôsledne sa starať o výchovu maloletého dieťaťa, o jeho zdravie, vrátane rozhodovania o určení zdravotného poistenia a lekárskeho zákroku, vyžadujúcich súhlas zákonných zástupcov, ako aj celkového poistenia maloletého dieťaťa pri podaní žiadosti o vydanie občianskeho preukazu, vodičského preukazu a cestovného pasu, rozhodovania vo všetkých otázkach vzdelávania sa maloletého dieťaťa a jeho prípravy na budúce povolania, zastupovanie maloletého dieťaťa pred súdmi, štátnymi orgánmi a orgánmi samosprávy, spravovanie majetku maloletého dieťaťa, a to do dňa dosiahnutia plnoletosti maloletého dieťaťa.

III. Maloletému dieťaťu sa v rozsahu obmedzení výkonu rodičovských práv za opatrovníka ustanovuje Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny J..

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta (ďalej aj „úrad“) doručil súdu dňa 13.01.2022 návrh na obmedzenie rodičovských práv a povinností matky maloletého, na ustanovenie jeho opatrovníka a na vyslovenie osvojiteľnosti maloletého. Dňa 07.01.2022 bol prostredníctvom e-mailu od sociálnej sestry z NsP Sv. N., J. úrad oboznámený o narodení maloletého L. U., narodeného XX.XX.XXXX. Sociálna sestra úrad žiadala o riešenie sociálnej situácie maloletého, nakoľko matka krátko po pôrode opustila zdravotnícke zariadenie a o maloletého neprejavila žiaden záujem. V správe sa ďalej uvádza, že matka uviedla, že sa t.č. zdržiava na adrese L., A. XXXX/XX. Otec maloletého dieťaťa nie je uvedený v rodnom liste. Dňa 10.01.2022 sa úrad skontaktoval s matkou maloletého, ktorá uviedla, že sa aktuálne zdržiava na vyššie uvedenej adrese u svojho otca. V ten istý deň úrad navštívil matku, ktorá počas rozhovoru uviedla, že sa rozhodla dať maloletého na osvojenie, nakoľko si je vedomá, že nevie zabezpečiť adekvátnu starostlivosť o maloletého, t.č. nemá stabilné bývanie a ani nie je finančne zabezpečená, aby mohla vychovávať maloletého. Matka ďalej uviedla, že počas tehotenstva navštívila

poradňu gynekológa asi 5-6 krát, že občasne požívala alkoholické nápoje a fajčila. Matka uviedla, že nepoživala žiadne iné návykové ani psychotropné látky. Tak isto uviedla, že v rodine (z otcovej strany) sa vyskytuje cukrovka a vysoký krvný tlak, na ktorý sa lieči aj ona a užíva lieky. Matka na záver uviedla, že nemá vedomosť o tom, že by sa niekto z rodiny mohol alebo chcel o maloletého postarať. Matka po dôkladnom zvážení celej situácie a vzhľadom k tomu, že sa momentálne nachádza v komplikovanej životnej situácii a je si vedomá toho, že sa o maloleté dieťa nebude môcť starať, dňa 11.01.2022 podpísala, Vyhlásenie - Privolenie na osvojenie dieťaťa. Nikto matku k takémuto rozhodnutiu nenavádzal, bolo to jej rozhodnutie. Matka situáciu dostatočne zvážila a nakoľko nemá vytvorené podmienky na výchovu dieťaťa, je pevne rozhodnutá dať ho na osvojenie. Matke boli vysvetlené následky podpísania Vyhlásenia - Privolenie na osvojenie dieťaťa. Dňa 11.01.2022 úradu bola doručená predbežná prepúšťacia správa z NsP sv. N. J., v ktorej sa o.i. uvádza, že maloletý sa narodil v 42. gestačnom týždni, s pôrodnou hmotnosťou 2.950 g a dĺžkou 47 cm. Dieťa pochádza z 10. fyziologickej gravidity, pôrod spontánne záhlavím, bezprostredná popôrodná adaptácia sťažaná. Apgar skóre 6/8/10, po pôrode dieťa odsaté z horných dýchacích ciest, taktilne stimulované (t.j. utieranie dieťaťa po narodení - dostatočný stimul na indukciu efektívneho dýchania), do 5 minút spontánna dychová aktivita. Zistená bola u maloletého metabolická acidóza (pri vyšetrení ABR - acidobazická rovnováha). Na oddelení dieťa napojené na monitor a pre desaturácie 80-85% uložené do inkubátora. Po 15 hodinách dieťa kardiopulmonálne kompenzované, normosaturované a vyložené z inkubátora. Pre zelenú plodovú vodu kontrolované zápalové parametre, ktoré boli nízke, dieťa bez známok infekcie. Po necelých 24 hodinách rozvoj novorodeneckej žltacky vyžadujúci si 1 deň fototerapie. T.č. dieťa prospieva, kŕmené je umelou mliečnou formulou. V správe sa záverom uvádza, že matka nejavila o dieťa záujem a verbálne vyjadrila súhlas s adopciou. Dňa 11.01.2022 úrad prevzal z MÚ J. z oddelenia matriky rodný list maloletého, v ktorom je uvedená matka maloletého a otec maloletého v rodnom liste nie je uvedený. Dňa 11.01.2022 úrad navštívil novorodenecké oddelenie NsP J., za účelom zistenia aktuálneho zdravotného stavu maloletého. Ošetrojúca lekárka maloletého uviedla, že t.č. je kŕmený umelou mliečnou formulou určenou, prospieva, bez klinických známok infekcie.

2. Uznesením č.k. XXP/X/XXXX-XX zo dňa 26.01.2022 súd ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny J. (ďalej len „kolízny opatrovník“) na zastupovanie maloletej v konaní.

3. Zo správy zo šetrenia kolíznym opatrovníkom zo dňa 02.03.2022 vyplýva, že maloletý bol na základe uznesenia tunajšieho súdu J. sp. zn. XXP/X/XXXX zo dňa 20.01.2022, neodkladným opatrením zverený do starostlivosti budúcich osvojiteľov - manželov, kde sa maloletý od 20.01.2022 nachádza v starostlivosti nepretržite. V čase návštevy v domácnosti budúcich osvojiteľov, ktorá sa konala dňa 28.02.2022, boli prítomní obaja manželia a maloletý. Manželvia počas rozhovoru uviedli, že maloletý, ktorého oslovujú „Y.“, je kŕmený umelou mliečnou formulou Nutrilon Comfort & Colics 1, nakoľko ho trápia občasné detské koliky. Cez deň je kŕmený každé 3 hodiny, v noci prespí cca od 23. hodiny do 4. hodiny rannej, zobudí sa len na kŕmenie. Manželvia ďalej uviedli že si s maloletým postupne vytvárajú citové puto, ktoré sa prirodzene prehľbuje. Rodina, blízky a známi sa z prítomnosti maloletého v ich domácnosti tešia a podporujú ich, najčastejšie sú s nimi vo videohovoroch kvôli súčasnej pandemickej situácii. Manželvia záverom uviedli, že si dňa 07.02.2022 podali na tunajší súd na zverenie maloletého do ich spoločnej predosvojiteľskej starostlivosti, ktorý je vedený pod sp. zn. 19P/21/2022. Šetrením v domácnosti manželov sa nezistili žiadne nedostatky v poskytovanej starostlivosti. Matka maloletého dňa 11.01.2022 podpísala Vyhlásenie - privolenia na osvojenie bez vzťahu k určitým osvojiteľom. Otec v rodnom liste nie je uvedený. Dňa 13.01.2022 vykonal kolízny opatrovník šetrenie na adrese L., A. XXXX/XX, kde býva starý otec maloletého, ktorý je zároveň matkiným otcom a u ktorého sa matka v tom čase zdržiavala. Počas rozhovoru matka uviedla, že dňa 14.01.2022 odchádza za prácou do W. na 3-mesačné turnusy a potom sa bude asi 1 mesiac zdržiavať na L.. Počas návštevy bola matka oboznámená s návrhom na vyslovenie osvojiteľnosti maloletého a s obmedzením výkonu jej rodičovských práv a povinností. Matka svojím podpisom potvrdila, že súhlasí s návrhom. Dňa 23.02.2022 sa kolízny opatrovník telefonicky skontaktoval s matkou maloletého za účelom zistenia jej aktuálneho pobytu, nakoľko kolízny opatrovník disponoval informáciou, že matka maloletého by sa mala zdržiavať v zahraničí, kvôli pracovnej ponuke. Matka maloletého uviedla, že sa t.č. zdržiava na Slovensku a býva u svojej kamarátky v N.. Ďalej uviedla, že je v telefonickom kontakte so svojím otcom, u ktorého má kontaktnú adresu na doručovanie písomností. Matka bola oboznámená aj s termínom pojednávania - uviedla, že termín pojednávania berie na vedomie, ale že odchádza do zahraničia za prácou buď 01.03. alebo 02.03.2022 na dvojtyždňové turnusy. Matka maloletého na záver uviedla, že svoje rozhodnutie

dať maloletého na osvojenie nezmenila a že sa pojednávania dňa 07.03.2022 nemôže zúčastniť a že súhlasí, aby sa pojednávalo bez jej neprítomnosti.

4. Súd pojednával vec dňa 07.04.2022. Matka neprevzala návrh, ani ostatné súdom doručované listiny, preto súd zverejnil oznámenie o podanom návrhu na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu. Boli tak splnené podmienky pre pojednávanie a rozhodnutie bez prítomnosti matky maloletého. Matka v šetrení pred kolíznym opatrovníkom vyjadrila súhlas s takýmto postupom. Navrhovateľ zotrval na návrhu. Kolízny opatrovník vyjadril súhlas s návrhom. Navrhovateľ, kolízny opatrovník, nemal žiadne návrhy na doplnenie dokazovania, a tak súd po vyhlásení dokazovania za skončené vyhlásil rozsudok tak, ako to vyplýva z jeho výrokovej časti.

5. Z vyhlásenia - privolenia na osvojenie dieťaťa vyplýva, že dňa 11.01.2022, v L., matka podpísala súhlas s osvojením maloletého bez vzťahu k určitým osvojiteľom. Zobrala na vedomie, že svoj súhlas môže odvolať do právoplatnosti rozhodnutia súdu o umiestnení maloletého do starostlivosti budúcich osvojiteľov. Vyhlásenie je podpísané matkou a dvoma prítomnými pracovníkmi úradu.

6. Z rodného listu matričného úradu J., zväzok N., ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom X vyplýva, že matkou maloletého je X. U., narodená XX.XX.XXXX. Maloletý nemá v rodnom liste zapísaného otca.

7. Zo správy o novorodencovi NsP Svätého N. J., a.s. zo dňa 11.01.2022 vyplýva, že maloletý sa narodil 04.01.2022, so sťažou adaptáciou. Matka po narodení maloletého opustila pôrodnicu.

8. Súd na danú vec aplikoval predovšetkým nasledovné právne normy:

Podľa § 137 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené.

Podľa § 138 ods. 1 CMP, účastníkmi konania o osvojiteľnosti sú navrhovateľ, dieťa a jeho rodičia.

Podľa § 139 CMP, súd v konaní môže vyslychnúť toho, v koho starostlivosti sa dieťa nachádza, alebo štatutárny orgán zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, v ktorom je dieťa umiestnené. Súd v konaní o osvojiteľnosti skúma aj okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia.

Podľa § 141 CMP, o osvojiteľnosti rozhodne súd najneskôr do troch mesiacov odo dňa začatia konania. Túto lehotu možno predĺžiť najviac o tri mesiace, ak rozhodnutiu súdu bránia vážne dôvody a objektívne príčiny.

Podľa § 28 ods.1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZoR“), súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa § 38 ods. 2 ZoR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak a) žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života, b) svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo c) nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa.

Podľa § 39 ods. 3 ZoR, ak súd rozhodol o obmedzení výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k obidvom rodičom alebo k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu opatrovníka podľa § 60.

Podľa § 60 ods. 1 a 2 ZoR, okrem prípadov podľa § 39 ods. 3 a § 57 ods. 4 súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka aj vtedy, ak je to potrebné z iných dôvodov a zároveň je to v záujme maloletého dieťaťa. Súd môže za opatrovníka ustanoviť aj obec.

Podľa § 61 ods. 1, 2 ZoR, opatrovník je povinný vykonávať svoju funkciu v záujme maloletého dieťaťa. Súd vymedzí rozsah práv a povinností opatrovníka tak, aby bol splnený účel, na ktorý bol opatrovník ustanovený, a aby boli dostatočne chránené záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 102 ods. 1, písm. a) až d) ZoR, na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak a) počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby osobne vykonávali starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo, b) počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavili o dieťa žiadny záujem, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo c) je rodičom žena, ktorá požiadala o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom podľa osobitného predpisu a počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavila o dieťa žiadny záujem, alebo d) dajú súhlas na osvojenie vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

Podľa § 102 ods. 2 ZoR, osobný súhlas rodiča podľa odseku 1 písm. d) musí mať písomnú formu a musí byť uskutočnený pred súdom alebo pred orgánom sociálnoprávnej ochrany, alebo pred povereným zamestnancom orgánu sociálnoprávnej ochrany v zdravotníckom zariadení, kde sa dieťa narodilo. Odvolať súhlas možno len do času, kým maloleté dieťa nie je umiestnené na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

Podľa § 102 ods. 4 ZoR, o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

9. Súd vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že u maloletého sú splnené predpoklady osvojiteľnosti podľa Zákona o rodine. Výsledkom konania o osvojiteľnosti je rozhodnutie, či je súhlas rodičov na osvojenie potrebný. Ak mal súd preukázané skutočnosti, t.j. správu z NsP Svätého Lukáša Galanta, a.s., šetrenie kolíznym opatrovníkom, vyjadrenie matky, osôb, v ktorých starostlivosti sa dieťa nachádza) odôvodňujúce záver, že niet dôvodu na takúto ochranu práv rodiča, takýto rodič nebude účastníkom konania o zverenie do predosvojiteľskej starostlivosti. Podľa Zákona o rodine je dieťa osvojiteľné okrem iného v prípade ak rodičia dajú súhlas na osvojenie dieťaťa vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

10. Maloletý pochádza z desiatej gravidity matky. Otec nie je v rodnom liste zapísaný. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 19P/8/2022-28 zo dňa 20.01.2022 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol maloletý dočasne odovzdaný do starostlivosti manželov, ktorí majú záujem o osvojenie maloletého. Maloletý v starostlivosti manželov prospieva. Celkový vývin maloletého je v norme, je primeraný aktuálnemu vývinovému obdobiu, teda jej súčasný zdravotný stav nie je prekážkou osvojenia.

11. Matka podpísala prívolenie k osvojeniu bez vzťahu k určitým osvojiteľom. V šetrení kolíznym opatrovníkom tiež vyjadrila jednoznačný postoj prenechať dieťa k osvojeniu, keďže sama nemá vytvorené podmienky na starostlivosť o maloletého.

12. Na základe zisteného skutkového a právneho stavu, keďže boli splnené podmienky na vyslovenie osvojiteľnosti, súd vyslovil osvojiteľnosť maloletého dieťaťa. Keďže matka svoje rodičovské práva a povinnosti nerealizuje, súd zároveň rozhodol o obmedzení výkonu jej rodičovských práv a povinností, pričom maloletému ustanovil za opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta.

13. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, písomne v 4 vyhotoveniach (§ 362 CSP). Za každé spracovanie podania a jeho príloh v listinnej podobe a za spracovanie podania a jeho príloh v elektronickej podobe doručeného inak ako do elektronickej schránky súdu, ak zákon ustanovuje povinnosť doručovať podanie

do elektronickej schránky súdu, bude uvedená osoba povinná zaplatiť súdny poplatok vo výške 20 eur. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Proti rozsudku nemôže účinne podať odvolanie ten, kto sa vzdal tohto práva po vyhlásení rozsudku.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 1, 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP). Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie (§ 122 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).